

Koulutuksen muodostuminen

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä. Koulutus muodostuu koulutuksen perusteissa määritellyistä kaikille yhteisistä ja valinnaisista koulutuksen osista sekä muista valinnaisista opiskelijan yksilöllisiä valmiuksia vahvistavista koulutuksen osista. (673/217, 5 §)

TELMA-koulutuksessa suoritus aika määräytyy opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien perusteella. TELMA-koulutuksen kesto on 1-3 vuotta. Koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen suoritusajasta. Koulutuksen suoritus aika voi olla kuitenkin enintään kolme vuotta. (1218/2020, 11 §)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, jonka sisällä opiskelijan koulutus voidaan suunnitella ja toteuttaa yksilöllisesti. Opiskelijalle valitaan soveltuvat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Koulutuksen osat, joiden osaamista opiskelija hankkii, merkitään opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Suunnitelmaa päivitetään koulutuksen edetessä.

Laaja-alainen osaaminen

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia, osaamista, osallisuutta ja toimijuutta sekä hyvinvointia. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn kokonaisuutta, joka on perusta koko TELMA-koulutukselle.

TELMA-koulutuksessa opiskelijoiden osallisuutta edistetään huomioimalla opiskelijan yksilölliset vahvuudet ja tarpeet, mahdollistamalla aito osallistuminen omia asioita koskevaan päätöksentekoon ja yhteisön toimintaan sekä tukemalla opiskelijan omaa toimijuutta. Osallisuutta ja toimijuutta edistetään myös kehittämällä toimintatapoja ja oppimisympäristöjä esteettömiksi ja saavutettaviksi opiskelijan tarpeiden pohjalta.

TELMA-koulutuksen laaja-alainen osaaminen sisältyy kaikkien koulutuksen osien tavoitteisiin, sisältöihin ja toteutukseen. Tavoitteena on varmistaa, että opiskelija kehittää laaja-alaisen osaamisen osa-alueita riippumatta siitä, minkä koulutuksen osien osaamista opiskelija hankkii. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja toteutusta kuvataan koulutuksen järjestäjän mahdollisessa toteuttamissuunnitelmassa ja opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista:

- vuorovaikutusosaaminen
- hyvinvointiosaaminen
- yhteiskuntaosaaminen

Vuorovaikutusosaaminen

TELMA-koulutus tukee ja vahvistaa opiskelijan vuorovaikutustaitoja. Opiskelijalla on oikeus tulla kuulluksi ja ymmärretyksi. Vuorovaikutuksen tukeminen vahvistaa opiskelijan osallisuutta ja toimijuutta.

Tavoitteena on, että opiskelija viestii, toimii ja kommunikoi vuorovaikutustilanteissa mahdollisimman oma-aloitteisesti ja itsenäisesti sekä itselleen soveltuvia kommunikointimenetelmiä käyttäen.

Hyvinvointiosaaminen

TELMA-koulutus tukee ja vahvistaa opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Opiskelijalla on oikeus terveelliseen, turvalliseen ja esteettömään opiskeluympäristöön sekä pedagogiseen ja sosiaaliseen tukeen.

Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä ja huolehtii hyvinvoinnistaan toimintaedellytystensä mukaisesti omassa elämässään.

Yhteiskuntaosaaminen

TELMA-koulutus tukee ja vahvistaa opiskelijan osallisuutta ja toimijuutta omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa. Opiskelijalla on oikeus mahdollisimman itsenäiseen elämään ja (päättöksentekoon).

Tavoitteena on, että opiskelija toimii yhteiskunnan jäsenenä ja osallistuu oman lähiyhteisönsä toimintaan toimintaedellytystensä mukaisesti.

Koulutuksen muodostuminen

KOULUTUKSEN OSAT 60 osp
Opiskelutaidot ja jatkosuunnitelma 3–5 osp
Opiskelu ja oppiminen 0–30 osp
Arki ja osallisuus 0–40 osp
Yhteiskunta ja työelämä 0–30 osp
Muut valinnaiset koulutuksen osat 0–20 osp

Opiskelija voi sisällyttää koulutukseensa muita valinnaisia koulutuksen osia. Valinnaiset tutkinnon osat vahvistavat opiskelijan osaamista sekä tukevat opiskelijan hyvinvointia, toimijuutta ja osallisuutta.

Koulutuksen järjestäjä nimeää valinnaiset koulutuksen osat, määrittelee niille laajuuden osaamispisteinä ja vahvistaa niiden osaamistavoitteet ja arviointiperusteet.

*Valinnaisten koulutuksen osien sisällöt ovat koulutuksen järjestäjän suunnittelemaa ja **toteuttamaa** osaamisen hankkimista.*

Ehdotus pakollisesta koulutuksen osasta, josta käydään vielä keskustelua, mutta viimeisimmän keskustelun pohjalta näyttäisi, että tämän tärkeyttä ei tunnisteta siltä osin, että olisi tarpeen nähdä sitä erillisenä vaan toiminnan tulee ohjautua joka tapauksessa tämän suuntaisesti.

Opiskelutaidot ja jatkosuunnitelma (3 osp)

Opiskelutaidot

TELMA-koulutuksessa opiskelijoille laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelma, jonka laatimiseen opiskelija osallistuu omien edellytystensä mukaisesti.

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- tuntee koulutuksen sisältöjä ja tavoitteita
- kertoo tai ilmaisee muulla tavoin omia opiskeluun liittyviä toiveita
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja tuen tarpeitaan
- tuntee erilaisia tapoja oppia ja hankkia osaamista
- käyttää itselleen soveltuvia opiskelumenetelmiä

Jatkosuunnitelma

TELMA-koulutuksessa opiskelijalle laaditaan urasuunnitelma, jonka laatimiseen opiskelija osallistuu omien edellytystensä mukaisesti.

Osaamistavoitteet

Opiskelija:

- kertoo tai ilmaisee muulla tavoin omaan elämäänsä ja tulevaisuuteensa liittyviä toiveita
- tuntee erilaisia oman arkielämän ja työelämän vaihtoehtoja
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja tuen tarpeitaan
- tuntee erilaisia tukipalveluja
- asettaa itselleen tulevaisuuteen liittyviä tavoitteita
- osallistuu ja vaikuttaa jatkosuunnitelmiansa laatimiseen